

РАШИЗМ — ЦЕ

РАШИЗМ — ЦЕ

Неймовірна жорстокість, з якою російські загарбники знищують в Україні все живе, ставить перед нами питання: як зрозуміти те, що відбувається?

Видання підготовлене щоби розкрити зміст тієї квазіідеології, яка замішана на суперечливому поєднанні ідей фашизму та більшовизму і під гаслами якої сьогодні російські загарбники вбивають українців. Сьогодні для визначення цього зла найбільш адекватним і справедливим видається слово «рашизм».

«Рашизм – це...» розкриваються питомі ознаки й характерні риси рашизму: культ «скреп» і культ вождя, імперський реваншизм і «победобесіє», агресивна пропаганда і ксенофобія, а також ті злочини, які здійснюють рашисти.

Видання підготовлене на основі однойменної виставки, створеної у партнерстві Українського інституту національної пам'яті та Центру стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки, а також Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні – Музеєм Революції Гідності у 2022 році.

Рашизм – це...: інформаційно-просвітницьке видання / кол. авторів за заг. ред. Максима Майорова. Київ : Друкарня «Літера», 2023. 68 с.

Інформаційно-просвітницьке видання показує сутність суспільно-ідеологічного явища нашого ворога – «рашизму», що увібрало в себе амбіції імперського та радянського минулого, розвинулося як пропагандистський культ та набуло рис тероризму та патологічної злочинності. Використання яскравих арт-образів, плакатів, мемів, поруч з фотосвідченнями злочинів рашистського режиму відображають обличчя сучасної росії, а наведення аргументованих пояснень, цитат та порівнянь дозволяє показати специфіку рашизму. У виданні чітко прослідковуються причини та передумови вторгнення, наводяться аналогії з фашизмом, стає зрозумілою мотивація знищення росіянами українського світу та прослідковуються механізми контролю/маніпуляції диктаторським режимом людської свідомості.

Видання підготовлена на основі виставки «Рашизм – це...», створеної спільно Українським інститутом національної пам'яті, Центром стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки, а також Національним меморіальним комплексом Героїв Небесної Сотні – Музеєм Революції Гідності, щоби розкрити зміст тієї квазіідеології, яка замішана на суперечливому поєднанні ідей фашизму та більшовизму і під гаслами якої сьогодні російські загарбники вбивають українців.

© Український інститут національної пам'яті, 2023

© Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки, 2023

© Національно меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні – Музей Революції Гідності, 2023

© Олег Сідоренко, дизайн, 2023

ЗМІСТ

Заява Верховної Ради України “Про використання політичним режимом російської федерації ідеології рашизму, засудження засад і практик рашизму як тоталітарних і людиноненависницьких”	6
Зло, яке штовхає людство у прірву	8
Скрепи	12
Культ вождя	16
Як путін іде шляхом гітлера	18
Імперський реваншизм	20
Ксенофобія і культ «старшого брата»	24
Агресивна тиранія	28
Контроль над суспільством	32
Победобесіє і милітаризм	37
Злочинна пропаганда	40
Новомова	44
Варварство	48
Міжнародний тероризм	52
Війни	56
Нищення	60
Геноцид	64

РАШИЗМ — ЦЕ

ЗАЯВА

**Верховної Ради України
“Про використання
політичним режимом
російської федерації
ідеології рашизму,
засудження засад і практик
рашизму як тоталітарних і
людиноненависницьких”**

Від імені Українського народу Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади України:

керуючись Конституцією та законами України, Статутом Організації Об'єднаних Націй, Статутом Ради Європи, Заключним актом Наради з безпеки та співробітництва в Європі, Загальною декларацією прав людини, Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, Конвенцією про запобігання злочину геноциду та покарання за нього, Міжнародним пактом про громадянські і політичні права, Міжнародним пактом про економічні, соціальні і культурні права, Конвенцією проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання та іншими міжнародно-правовими документами;

розуміючи рашизм як новий різновид тоталітарної ідеології та практик, які лежать в основі режиму, сформованого у російській федерації під керівництвом президента в. путіна, та ґрунтуються на традиціях російського шовінізму й імперіалізму, практиках комуністичного режиму СРСР та націонал-соціалізму (нацизму);

наголошуючи, що характерними ознаками та наслідками рашизму є:

системні порушення прав та основоположних свобод людини;

культ сили та мілітаризм;

культ особи, що перебуває на верхівці вертикалі влади, та сакралізація інститутів держави;

самозвеличення росії та росіян за рахунок насильницького пригнічення та/або заперечення існування інших народів;

застосування з метою реалізації експансіоністської державної політики практики поширення серед інших народів російської мови та культури, російської православної церкви, медіа, політичних та громадських інституцій, пропагування ідей “русского мира”;

систематичне порушення загальноновизнаних принципів і норм міжнародного права, зокрема поваги до суверенітету інших держав, їхньої територіальної цілісності та міжнародно визнаних кордонів, недотримання принципу незастосування сили чи погрози силою;

створення, фінансування та збройна підтримка незаконних збройних формувань та сепаратистських рухів на територіях інших суверенних держав, створення та підтримка терористичних організацій;

використання заборонених методів ведення війни та системне вчинення воєнних злочинів та злочинів проти людяності;

систематичні організація та здійснення масових вбивств, страт, катувань, депортацій, створення штучних умов для виникнення голоду, інших видів масового фізичного терору, геноциду, переслідування з етнічних, національних, релігійних, політичних та інших мотивів;

регулярне застосування до інших держав практики економічного та енергетичного шантажу;

регулярні погрози щодо застосування ядерної зброї проти інших держав та створення техногенних катастроф;

стверджуючи, що розв'язана проти України війна є прямим наслідком політики рашизму;

визнаючи, що засади та політика рашизму становлять загрозу міжнародному правопорядку та безпеці всього людства, сучасного світу та демократії;

враховуючи прийняття Верховною Радою України Закону України "Про заборону пропаганди російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави-терориста проти України, символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну", Постанови Верховної Ради України від

14 квітня 2022 року № 2188-IX "Про Заяву Верховної Ради України "Про вчинення Російською Федерацією геноциду в Україні", Постанови Верховної Ради України від 1 грудня 2022 року № 2788-IX "Про Заяву Верховної Ради України щодо енергетичного тероризму російської федерації", Верховна Рада України цією Заявою:

1. Засуджує рашизм як ідеологію і практики, що лежать в основі державної політики російської федерації.

2. Звертається до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї НАТО, урядів та парламентів іноземних держав із закликом підтримати засудження ідеології, політики та практик рашизму.

3. Засуджує російський нацистський тоталітарний режим президента в. путіна, що використовує ідеологію рашизму, як злочинний і закликає міжнародне співтовариство приєднатися до визнання діючого політичного режиму російської федерації - злочинним, російської федерації - державою-терористом, а дій, вчинених органами держави-терориста та її політичним і військовим керівництвом під час широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України, - геноцидом Українського народу.

4. Закликає міжнародне співтовариство вжити дієвих заходів для притягнення військово-політичного керівництва російської федерації до відповідальності за вчинення проти України та Українського народу злочину агресії, воєнних злочинів, злочинів проти людяності та злочину геноциду.

5. Звертається до держав світу із закликом об'єднати зусилля для подолання загроз, що становлять для миру та безпеки діючий політичний режим російської федерації, ідеологія та практики рашизму.

*Схвалена
Постановою Верховної ради
України
2 травня 2023 року
№ 3078-IX*

РАШИЗМ — ЦЕ...

29 липня 2022 року російські війська завдали удару по колишній виправній колонії в окупованій Оленівці на Донеччині, де утримують українських військовополонених. В результаті цього теракту загинули понад 50 наших захисників. В Україні та по всьому світу пройшли акції протесту проти вбивства українських бранців. Єлена Фанайлова, російська письменниця, журналістка, кореспондентка «Радіо Свобода» зазначає, що «особисте зло виявляється метафізично сильнішим за соціальність, воно захоплює маси російських вояків, спонукаючи їх діяти за певним сценарієм: «Убий українця, катуй українця, гвалтуй українця будь-якої статі та віку». Це по-справжньому безсоромний спосіб влади відкрити канали зла в масах і спрямувати його на новий (український) об'єкт»

Війна Росії проти України почалася у 2014 році з незаконної анексії Криму та окупації частини Донбасу. 24 лютого 2022 року російські війська здійснили неспровоковане повномасштабне вторгнення на українську територію. Так була розв'язана перша у XXI столітті континентальна війна в Європі.

Неймовірна жорстокість, з якою російські загарбники знищують в Україні все живе, ставить перед нами питання: як зрозуміти те, що відбувається? Як правильно назвати явище, страшними проявами якого стали «Бучанська різанина», жертви Ізюму, міста-цвинтарі Маріуполь, Маріїнка, Бахмут та інші, майже щоденні обстріли українських міст і сіл і сіл, знищені храми, пограбовані музеї, випалені тисячі гектарів землі, тисячі вбитих, замучених, згвалтованих, скалічених українців?..

Жінка тримає плакат з написом проти війни в Україні. На думку Голови Українського інституту національної пам'яті Антона Дробовича, «не всі росіяни негідники і розпалювачі війни. Є серед них і порядні люди, які війну засудили і навіть намагаються щось їй протиставити. Але ми маємо чесно визнати, що таких росіян неймовірно мало»

Можливо, згодом у науковому дискурсі з'явиться інший термін, але зараз для визначення цього Зла найбільш адекватним і справедливим видається слово «рашизм».

ЗЛО, **ЯКЕ ШТОВХАЄ** **ЛЮДСТВО** **У ПРІРВУ**

Національний літературно-меморіальний музей Григорія Сковороди на Харківщині знищений прямим влучанням російської ракети у ніч проти 7 травня. «За 80 років на нашому континенті такого варварства не було. Рашизм — це поняття, яке буде в історичних книжках, в умовних вікіпедіях, залишиться на уроках», – заявив Президент Володимир Зеленський

РАШИЗМ — ЦЕ...

Неологізм «рашизм» виник внаслідок поєднання слів «Раша» (від англійського Russia) і «фашизм». Це слово поки що не належить до наукового та офіційного дискурсів, але його знає кожен українець і, мабуть, кожен росіянин. Слова «рашизм» і «рашисти» все частіше можна почути і від політиків та громадян інших держав, які підтримують Україну й українців, бо розуміють, що йде війна проти Зла, яке штовхає людство у небуття.

Зруйнована російськими окупантами Харківська спеціалізована школа №17. Михайло Епштейн, професор університету Еморі (США) вважляє: те, що зараз відбувається в Україні є проявом онтоциду (від д.-гр. ὄντος — суще, буття та лат. caedo – вбиваю) – тотального знищення буття як такого, що включає і геноцид, і екоцид. «Онтоцид на практиці – тактика випаленої землі. Нинішній агресор перевершує рекорди фашизму середини ХХ століття за розмахом онтоциду»

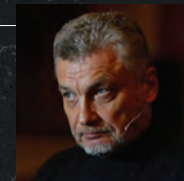
Український письменник, публіцист Ігор Гарін у книзі «Злодеяння колективного путіна» пише: «Сьогодні вже багатьом зрозуміло, що саме Україна стане тією точкою опори, на якій зламається хребет імперії зла»

Рашизм – це квазі-ідеологія, замішана на суперечливому поєднанні ідей фашизму і більшовизму, нацизму і євразійства, реваншизму і ксенофобії з мімікрією під «духовність православ'я» та «велич російської культури».

Цивілізований світ свого часу примирився з рашизмом, не зупинив його після воєнних злочинів і нелюдської жорстокості російських військових у Молдові, Таджикистані, Чечні, Грузії, Сирії. Примиряючись зі Злом, ми не зберігаємо мир, як декому здається, а лише плекаємо Зло, що розповзається світом. «Якщо ви вважаєте, що ми зупинимось на Україні, – подумайте 300 разів», – заявляють пропагандистські рупори Кремля. Нам справді треба думати, як зупинити це Зло, що не зупиниться саме.

Ми боремося не лише за Україну, не лише за її незалежність, не лише за українців та їхніх близьких. Ми боремося за весь світ, бо це – початок Третьої світової війни. Тут у нас чудова увертюра до Третьої світової. Тому завіса може не закритися, і перша дія почнеться будь-якої миті

Сергей Лойко

журналіст Los Angeles Times, боєць Сил ТРО

РАШИЗМ — ЦЕ

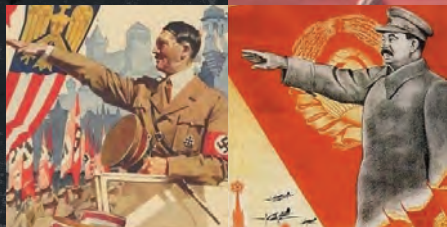
Культ традиції, на який спираються ідеології фашистських режимів, у російському дискурсі відомий як «скрепи».

«Духовні скрепи» – ідеологічні наративи в Росії, що позначають «традиційні цінності» населення РФ і застосовуються як підґрунтя для російської військової експансії.

У широкий вжиток цей термін увійшов після 12 грудня 2012 року, коли російський президент у посланні до Федеральних зборів сформулював, які «скрепи» мають лежати в основі «руського міра»: канонічне православ'я, російська мова, спільна історія.

Хоча витoki «скреп» придумав міністр Російської імперії Сергій Уваров. За його концепцією, російська державність трималася на трьох стовпах: православ'я, самодержавність та народність. Згодом, на початку XX століття, розмірковуючи про важливість російської монархії, вперше термін «скрепи» запровадив російський філософ Ніколай Бердяєв.

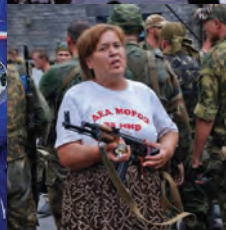

Одним із головних інструментів політики в сучасній РФ є **Російська православна церква**. Саме московський патріарх Кіріл (Гундяєв) використав поняття «духовні скрепи» для опису доктрини «руського міра». З допомогою РПЦ Кремль здійснює проросійську інтеграцію на всьому пострадянському просторі, а глава РПЦ – вірний слуга путінського режиму – беззаперечно підтримує широкомасштабне вторгнення в Україну.

«СКРЕПИ»

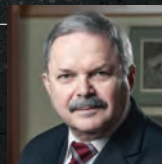

РАШИЗМ — ЦЕ...

Російська пропаганда використовує **ностальгію за СРСР і навіть за імперським минулим** як інструмент впливу на різну аудиторію. Гра пропаганди на цій ностальгії сформувала в населення Криму, східних регіонів України негативне ставлення до Заходу (ЄС, НАТО, США) як одвічних противників СРСР, а до населення Західної України як до «бандеро-фашистів-націоналістів», які нібито вбивають усіх, хто заговорить російською.

Нинішня Росія нічим не відрізняється від тієї Росії, яку знали наші предки, попередні покоління українців. У Росії панує культура насильства чи навіть культ насильства. Ця держава не може уявити себе без насильства, і це їхні «духовні скрепи». Вони намагаються цим терміном назвати щось інше, але ні – насправді насильство і є тим, що скріплює цю імперію докупи. Так було і так залишається

Мирослав Маринович

філософ, політв'язень радянського режиму

Нині «духовні скрепи» є складовою войовничої рашистської ідеології. Ними освячується захоплення української землі, вбивства, торттури і руйнування міст.

РАШИЗМ — ЦЕ

Режим сучасної РФ часто називають «путінізмом». Адже основою російської політичної системи є монополія на владу Володимира Путіна.

Для культу диктатора характерним є підкреслення його маскулінності та мачизму. Пропагандисти, іміджмейкери, політтехнологи провели не одну інформаційну кампанію, яка мала показати мужність, войовничість, молодецтво Путіна, його здатність на рішуче та радикальне знищення ворога. Такий образ ліпили в тому числі за допомогою фотографій Путіна з голим торсом на коні чи на риболовлі, на хокейному полі, під водою і в небі зі стерхами, за кермом танка, екскаватора, боліда «Формули-1», снігохода, мотоцикла. Показовою є історія, як Путін пірнав за античними амфорами в Чорному морі, а потім Песков, не приховуючи, розповідав, що їх туди закладали навмисно перед пірнанням. «Якщо ви хочете знайти добрий приклад токсичної маскулінності, то це саме та людина», – прокоментував цю манію лідера РФ колишній прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон

Одним із політтехнологічних проєктів для підтримання істерії навколо постаті вождя в РФ є громадська прокремлівська організація «Отряды Путина». Її у 2012 році створив у Краснодарському краї Марат Дінаєв. Бойові пенсіонерки нападають на офіси опозиціонерів, збираються на мітинги, записують і виставляють в Інтернет відео, в яких прославляють президента («Росії нашої нічого не загрожує, допоки Путін при владі. Ура!»), збуджено розносять українських «бандерівців» і західних лідерів. Їхні прийоми стандартні – вереск, істерія, гасла

КУЛЬТ ВОЖДЯ

Відколи він став президентом, політичні технологи почали формувати культ його особи. Для цього використали патерналістські настанови пострадянського російського суспільства. Воно любить правителів, з іменами яких пов'язане розширення і зміцнення імперії, і не поважає тих, з ким асоціюють її ослаблення та розвал.

Як і нацистський режим у Німеччині, путінська Росія активно просуває культ особи лідера серед підростаючого покоління. У Росії є власний «Гітлерюгенд» – масова мілітарна дитяча організація «Юнармія»

Росіяни цілком усвідомлено бажають «сильної руки», яка має дбати про громадян і при цьому з кулаками захищати національні інтереси. Це прагнення й було спроектоване на особистість президента РФ.

Путін, отримавши «легітимну» можливість бути президентом довічно, став де-факто царем. Своєю метою він проголосив «збирання російських земель». А його поплічники послідовно сформували образ глави великої держави, здатного вирішити всі проблеми країни, на тлі невдоволення епохою Бориса Єльцина.

Путін став для росіян еталоном національного лідера – «фаховий силовик», «вправний спортсмен», «чуйна людина», «ревний християнин». Йому присвячують пісні, вірші, церемонії в дитячих і молодіжних організаціях.

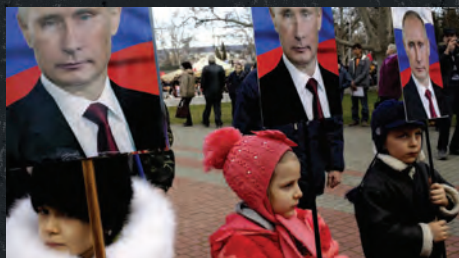
РАШИЗМ — ЦЕ...

У 2005-2007 роках один з найближчих радників Путіна, тодішній заступник голови його адміністрації Владислав Сурков сформував концепт "суверенної демократії", щоб обґрунтувати зародження авторитарного режиму в РФ. Для суспільної підтримки концепту "суверенної демократії" створили молодіжний суспільно-політичний

рух "Наши", який фінансувався та контролювався Адміністрацією президента Росії. Він діяв до 2019 року. Учасники руху, яких ще називали "нашисти", брали участь у низці політтехнологічних акцій, які зміцнювали репутацію політики Путіна у суспільстві, зокрема "Бессмертний полк" та "Георгиевская ленточка". Також "нашистів" залучали для провокацій під час антивладних мітингів та демонстрацій. Рух "Наши" був своєрідної "кузнею кадрів" для рашистського режиму.

Головну роль в утвердженні культу Путіна відіграло «ручне» телебачення. Як найдоступніший для масової аудиторії канал інформації воно під повним контролем держави перетворилося на інструмент пропаганди винятковості Путіна та його ідей про споконвічні російські території.

Загальне поклоніння лідеру зміцніло в росіян після незаконної анексії Криму та початку «спеціальної воєнної операції» в Україні. Втім гіпертрофована персоніфікація режиму не повинна звільняти російський народ від відповідальності за розв'язану ним криваву війну проти нашої держави.

Депутатка Держдуми Анна Кувічко записала з учнями волгоградської школи «ура-патріотичний» музичний відеокліп про Путіна «Дядя Вова, мы с тобой». Співають, що діти готові йти з ним в «останній бій». Поки весь цивілізований світ обурюється неприхованим використанням дітей у пропаганді війни, пресекретар Дмитрій Пєсков так пояснює цю оду Путіну: «І у старшого покоління, і в молодого є найрізноманітніші прояви симпатій до президента»

Поки є Путін, доти є Росія. Немає Путіна, немає Росії! Це те саме, що сказати: Путін – це Росія, а Росія – це Путін

Вячеслав Володін
перший заступник голови адміністрації Путіна у 2011-2016 роках

ЯК ПУТІН ІДЕ ШЛЯХОМ ГІТЛЕРА

Владу отримав із рук пристарілого президента Гіденбурга

1934

2000

Владу отримав із рук хворого президента Єльцина

Людина року за версією журналу Time

1938

2007

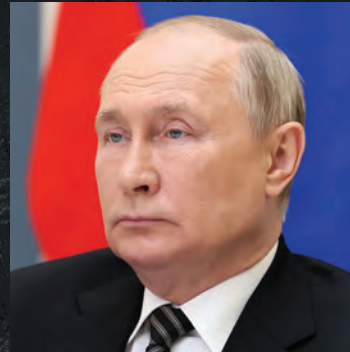
Людина року за версією журналу Time

Олімпіада в Берліні для покращення іміджу

1936

2014

Олімпіада в Сочі для покращення іміджу

Плебісцит в умовах окупації Австрії

квітень 1938

березень 2014

«Референдум» в умовах окупації Криму

Аншлюс Австрії

Анексія Криму

Окупація Судет під приводом захисту німецькомовного населення

жовтень 1938

квітень 2014

Інтервенція на Донбасі під приводом захисту російськомовного населення

Порушення Версальського договору

Порушення Будапештського меморандуму

Повномасштабне вторгнення в Польщу

1 вересня 1939

24 лютого 2022

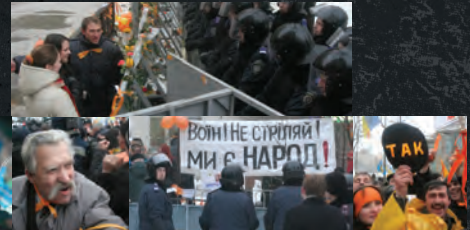
Повномасштабне вторгнення в Україну

РАШИЗМ — ЦЕ

З приходом до влади Владіміра Путіна, який назвав розпад СРСР найбільшою катастрофою ХХ століття, Кремль взяв курс на повернення статусу наддержави.

Російський обиватель готовий визнати будь-що, але не рівність з іншими народами колишнього Союзу. Бо для нього Росія – наступниця Російської та советської імперій, колишні республіки – частини Росії, що відпали від неї, а не сусідні суверенні держави.

В основу російського імперського реваншизму лягла доктрина невід'ємного права росіян на воз'єднання з відділеними народами та їхнього обов'язку захищати співвітчизників будь-якими методами за межами РФ. Пропаганда подає цю експансію як справедливе «збирання споконвічних земель».

Взимку 2004 року в Україні відбулися протести відомі як Помаранчева революція. Їх спричинили масові фальсифікації результатів президентських виборів на користь кандидата Віктора Януковича. У листопаді 2013 року – лютому 2014-го українці вийшли на Революцію гідності за європейське майбутнє, проти проросійського режиму Януковича. Кремль і Путін не просто підтримували його, а й інвестували чималу суму російських нафтодоларів, ідеологів, політологів, шоу-бізнесу. Руками Януковича Росія мала забезпечити контроль над Україною. Втеча колишнього українського президента до Росії спонукала Путіна до відкритого протистояння із Заходом

ІМПЕРСЬКИЙ

РЕВАНШИЗМ

Щоб реставрувати імперію, путінський режим відновив всевладдя репресивно-силового блоку, управлінську вертикаль, однопартійність, сировинну економіку, цензуру, пропаганду. Це дало змогу відсторонити від участі в житті країни приватний капітал, взяти під контроль медіа, ліквідувати регіональне самоврядування, монополізувати владу всередині країни і перейти до зовнішнього підкорення пострадянського простору.

Одним з інструментів російського імперського реваншу було нав'язування українцям спільної історії з «братнім» російським народом для розмивання ідентичності в багатоетнічності. Провідником цієї ідеології був, наприклад, міністр освіти Дмитро Табачник. Він намагався повернути російсько-радянську історичну парадигму в український освітній простір. Правозахисник і колишній політ'язень радянського режиму Мирослав Маринович назвав призначення Табачника «ляпасом українству»: «Таке враження, що українофоби живуть відчуттям, що це їхній вирішальний бій. Небезпека в тому, що за допомогою Росії буде шалена атака українофобської сили в Україні»

Манію величі росіян підживлюють характерною белетристикою, яку навіть екранізували, наприклад фільм «Ми із будущего», який мав дві частини. У другій частині герої-«попаданці» воюють саме з бандерівцями, що масово розстрілюють своїх же односельців. Книжковий ринок РФ заповнений романами про «попаданців» – мандрівників у часі, які виправляють хід історії.

З ненависними бандерівцями, англосаксами, фашистами минулого розправляються браві російські спецназівці, озброєні сучасними знаннями і зброями. Це не просто переписування історії, а помста за історичні кривди, коли Росії не дали проявити на повну свою велич. Це можна виправити бодай у художній фантастиці, яка одночасно плекає ненависть до України та світу

РАШИЗМ — ЦЕ

Узявши під контроль президента України Віктора Януковича та його політичну силу Партію регіонів Російська Федерація домоглася підписання 2010 року в Харкові угоди про продовження до 2042-го терміну базування Чорноморського флоту Росії у Криму в обмін на знижку на газ. Експерти назвали той договір відмовою України від власної безпекової політики. На засіданні Верховної Ради, де відбувалася ратифікація так званих Харківських угод, опозиція намагалася зірвати демонтаж суверенітету – закидала президію яйцями

 Серед мотивів, що спонукали Владіміра Путіна на вторгнення в Україну, особливе місце завжди займало його уявлення про те, що він виконує історичну місію щодо відновлення Російської імперії. 9 червня 2022 року Путін пішов далі, порівнявши себе з Пьотром I, який завжди був об'єктом захоплення Путіна. Він навіть тримає бронзову статуетку імператора на своєму «парадному» столі. А російські чиновники останніми тижнями з особливою енергією пропагують паралелі між путінською Росією та імперією часів Пьотра. Схоже, Путін припускає, що Захід, як і кілька століть тому, схаменеться і визнає ці регіони російськими

The New York Times
американська газета

Генеральний консул Росії в Криму Владімір Андреев виступає на проросійському мітингу в Севастополі у квітні 2012 року. Москва постійно підживлювала антиукраїнські настрої у Криму. На її утриманні була низка громадських організацій та партій, які агітували за відродження імперії та повернення українського півострова з Севастополем у «рідну гавань». Діяльність цих організацій і партій створила сприятливий ґрунт для окупації Криму в 2014 році

Російська православна церква завжди була на службі у держави. Вона активно долучилася до творення і пропаганди імперського реваншу. В Україні РПЦ поширювала ідеологію «руського міра» через мережу організацій, як наприклад Всеукраїнське православне братство Александра Невського. Їх використовували для підбурювання українських вірян проти державної влади і курсу на європейську та євроатлантичну інтеграцію, які оголошувалися зрадою православної єдності російського та українського народів

Передусім Москву цікавить Україна, наші матеріальні та людські ресурси, тисячолітня історія. Тому РФ понад 25 років нашої незалежності пробувала накинати нове ярмо під вивісками СНД, Євразійський та Митний союзи. Нас переконували у спільній історії і культурі. Нас робили залежними від російського газу і нафти.

Російський імперський реванш супроводжується кампанією популяризації Сталіна як успішного менеджера, котрий розбудував велику країну, та ефективного військового, який переміг у війні. Комуністи в Росії та інших пострадянських країнах відродили культ вождя, який їхні історичні попередники засудили ще 1956-го. З 2014 року в Україні почалася декомунізація, яка поклала край реанімації сталінізму

Путін відкриває пам'ятники російському імператору Александру III: спочатку – в Ялті в окупованому Криму, потім – у Гатчині в РФ. Він захоплюється фразою, яку приписують Александру III: «У Росії є тільки два союзники: армія і флот». Часи правління цього імператора (1881–1894 роки) позначені згоранням прав і свобод у Росії, переходом до реакції. Інтерес Путіна до періоду Російської імперії, відкриття тематичних пам'ятників обслуговує Російське історичне товариство на чолі з керівником Служби зовнішньої розвідки РФ Сергеем Нарішкіним. Російський істеблшмент поділяє путінські вподобання, вважаючи себе «білою кісткою» і новими дворянами

РАШИЗМ — ЦЕ

Карло Боссолі
«Кримський пейзаж з
татарами»
1842

У Росії актами геноциду супроводжувалися будь-які завойовницькі війни – чи то підкорення Сибіру, народів Кавказу чи завоювання Криму

У липні 2021 року в російських ЗМІ з'явилася стаття за підписом Путіна «Про історичну єдність росіян та українців». У ній російський президент заперечує право українського народу на національну самобутність, самовизначення, суверенітет і територіальну цілісність.

Він проявив себе як прихильник старої імперської концепції про «триєдиний російський народ», гілками якого нібито є великороси (росіяни), малороси (українці) та білоруси. Ця концепція застаріла і була відкинута ще на початку ХХ століття. Вже у радянські часи говорили не про один, а про три різні, але братні народи, що мають спільну історичну колыску. З розпадом СРСР з'явилися адепти давніх українофобських поглядів – колись загальнопоширених, а нині цілком маргінальних. І ось вже й диктатор Росії приєднався до цієї маргінальної компанії свідків «триєдиного народу».

Ідея вищості російської нації, її месіанства, зародилася в Московії у 1500 році, коли старець Фелофей заявив, що Москва є нащадком Римської імперії, Третім (і останнім) Римом, бо: «два Рима падоша, а третій стоить, а четвертому не бути».

Концепція «Москва – Третій Рим» мала величезний вплив на розвиток російської філософії і подальше формування російських державних міфологем. Одна з них – концепція «старшого брата», яка, на думку росіян, давала їм право вказувати іншим народам, як їм жити, що робити, і чи жити взагалі.

Хворобою «цивілізаційної вищості» свого часу перехворіли різні народи. Хтось ніс «тягар білої людини» в африканських тропіках, хтось намагався звести до рабського становища «унтерменшів» у Східній Європі. Але ідея російської виключності та вищості пережила ті часи і процвітає нині. Росіяни на підкорених та окупованих землях влаштовували геноциди у ХІХ столітті, продовжили це робити у столітті ХХ, а зараз ми це бачимо у ХХІ.

Ще одним супутником російської експансії є тотальна асиміляція населення на підконтрольних територіях. Під маркою «великої русської культури» згорталось навчання рідною мовою, припинялося видання творів, знищувалися інтелектуали та національні лідери. Один із залізних аргументів окреслив понад півтора століття тому сумнозвісний міністр Валуєв: «никакого особенного малоросійського язика не было, нет и быть не может».

Нині на території Російської Федерації проживають більше як 100 народів і національностей, однак прояви їхнього національного життя зведені до фольклорно-фестивальних форм.

Для обґрунтування претензій на історичну і культурну спадщину Візантії Московія запозичила зображення двоголового орла, який досі є державним гербом РФ. «Месіанську» концепцію «Москва – Третій Рим» РПЦ канонізувала в іконописі

КСЕНОФОБИЯ

І КУЛЬТ «СТАРШОГО БРАТА»

Для успішної кар'єри в Росії краще забути свою рідну мову і швидше стати «русским». І це не так складно, адже рідні мови вилучені з переліку обов'язкових шкільних предметів у національних республіках – суб'єктах федерації.

РАШИЗМ — ЦЕ

В Росії заборонені національні політичні партії і жорстко переслідуються активісти національних рухів. Будь-які протести проти асиміляції та знищення корінних мов у сучасній РФ ігноруються або придушуються. Водночас, саме представникам корінних народів (бурятам, тувинцям, дагестанцям та іншим етносам) на сучасному етапі російсько-української війни Москвою відведена роль гарматного м'яса, що є ще одним проявом етноциду.

Захоплення Росією Кавказу протягом 1817–1864 років призвело до тотального винищення і виселення місцевого населення. До 1870 року в Закубанні й на чорноморському узбережжі від Сочі до Анапи залишилося від 2 до 5 відсотків довоєнного населення черкесів. Нині адигські діаспори по всьому світу домагаються визнання цих подій геноцидом черкеського народу

Пьотр Грузинській «Залишення горцями аула при наближенні російських військ»
1872

Русизм — це особлива форма людиноненависницької ідеології, заснована на великодержавному шовінізмі, повній бездуховності та аморальності. Відрізняється від відомих форм фашизму, расизму, націоналізму особливою жорстокістю і до людини, і до природи. Володіючи рабською психологією, паразитує на хибній історії, на окупованих територіях і народах, що пригнічуються

Джохар Дудаєв
перший президент Чеченської Республіки Ічкерія

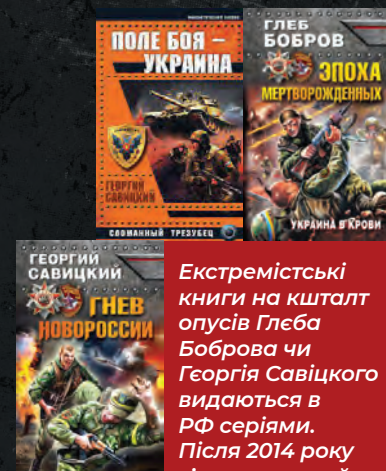
10 вересня 2019 року в Іжевську біля парламенту Удмуртської Республіки вчений і викладач Альберт Разін вчинив акт самоспалення, протестуючи проти витіснення удмуртської мови зі шкіл республіки. Влада жодним чином не відреагувала на цей жест відчаю

Культ «старшого брата» супроводжується роздмухуванням побутової ксенофобії. В РФ стали нормою зневажливі назви інших народів: «чурки», «хачі», «чебуреки», «хохли», «піндоси». Таке ставлення нормалізується відповідного сорту гумором, трансльованим на федеральному рівні в гумористичних програмах.

Комічні образи недолугих гастарбайтерів-таджиків Равшана і Джамшута з телепередачі «Наша Russia» стали телевізійним втіленням існуючого стереотипного уявлення російської побутової ксенофобії.

Екстремістські книги на кшталт опусів Глеба Боброва чи Георгія Савицького видаються в РФ серіями. Після 2014 року з'явився новий герой – захисник Новоросії

Не відстає і кінематограф. Хрестоматійними прикладами стали культові фільми «Брат-2», «Ми з майбутнього-2» та інші. Російські книжкові магазини заповнені ксенофобською літературою.

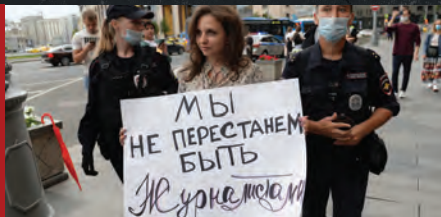

РАШИЗМ — ЦЕ

Рашизм, як і будь-який авторитаризм, зневажає демократію. Нижче наводимо головні події, які призвели до знищення паростків демократії в Росії.

12 травня 2008 року створений Роскомнадзор – федеральний орган, який здійснює цензуру ЗМІ. Має право блокувати публікації, додатки, сайти, анулювати реєстрацію медіа.

Російська поліція в Москві затримує журналістку, яка тримає плакат із надписом «Мы не перестанем быть журналистами»

Ангела Меркель та Дмитрій Медведєв на церемонії відкриття газопроводу «Північний потік-1». Business as usual (так кажуть, коли все триває, як завжди, попри складну ситуацію) з рашизмом

АГРЕСИВНА ТИРАНІЯ

Під час акції протесту в іспанському Мадриді у серпні 2013 року жінка тримає плакат, де російський президент Путін зображений гомосексуальним клоуном. У такий спосіб хоче образити Путіна, який неодноразово з презирством відгукувався про ЛГБТ-спільноту. Це їй, очевидно, вдалося – картинка в РФ була заборонена

6 травня 2012 року поліція та ОМОН розігнали найбільший із 1991-го опозиційний мітинг на Болотній площі в Москві. Після цього влада неприкрито стала на шлях придушення прав і свобод громадян.

24 червня 2016 року Держдума прийняла так званий «Закон Яровой», який розширював повноваження російських силовиків і встановлював жорсткі вимоги до операторів зв'язку та інтернет-провайдерів. Закон зобов'язує операторів зберігати дзвінки й повідомлення абонентів, так що влада може отримати доступ до них у будь-який момент.

Мем, що став популярним в інтернеті. Зображує старезного Путіна, який балотується на посаду президента Росії років за 20. Картинка створена за допомогою програми FaceUp

Омонівець затримує протестувальницю 6 травня 2012 року на Болотній площі в Москві

Законодавчо введено поняття «іноземний агент». Із 20 липня 2012-го «іноземними агентами» можуть бути некомерційні організації, із 25 листопада 2017 року ЗМІ, із 30 грудня 2020-го – фізичні особи. Під цим поняттям у Росії розуміють особу, яка отримує будь-яку підтримку з-за кордону. Фактично закон поставив під контроль влади громадський сектор.

4 березня 2022 року ухвалений «Закон про військову цензуру», який встановлює кримінальну відповідальність за розповсюдження критичної або викривальної інформації щодо збройних сил РФ. Тож будь-яка критика війни в Україні стала незаконною.

Тепер Росія – це диктатура.

Карнавальна платформа художника з Дюссельдорфа Жака Тіллі зображує Путіна, який намагається проковтнути Україну. Напис німецькою: «Вдавися!!!»

Як і будь-який сучасний авторитаризм, рашизм напозір приймає демократичні інститути, але насправді їх лише імітує. В системі рашизму демократичні інститути – це лише симулякр, головним завданням якого є маскуванню диктатури. Тому вони ніколи не працюють. Вибори проводяться, але перемагає чи то КПРС чи «Единая Россия».

Все, що насправді рухає російську державу і суспільство, нині не має ніякого стосунку до демократії, а лише до диктатури.

Сучасна Росія – це версія СРСР 2.0.

Провакаційні банери, розгорнуті рашистськими байкерами «Нічні вовки» в Москві на боксерському поєдинку 12 грудня 2015

РАШИЗМ — ЦЕ

Полицейський б'є протестувальницю на акції проти підвищення пенсійного віку. Москва, 9 вересня 2018. Кийок у Росії називають «рычагом демократии»

У чому проблема із рашизмом? У тому, що він – не звичайна тиранія, яких є багато у світі і з якими ведуть бізнес, як завжди. Небезпечна особливість рашизму в тому, що він агресивний у своїй антидемократичності. Рашисти не лише стверджують, що демократичні цінності ментально не притаманні росіянам. Вони хочуть «звільнити» від демократії інших, у першу чергу своїх сусідів, що просунулися далі від них у побудові правової демократичної держави. Вони вважають, що рашизм є альтернативою демократії не лише для росіян, а й для інших, у першу чергу білорусів, українців, вірмен, грузинів, а потім балтійських країн, поляків, словаків. Рашизм хоче знищити демократію навколо своїх кордонів, бо бачить небезпеку в ній для свого виживання. Він боїться іскр демократії.

Мурал польського вуличного художника TUSE (Пьотр Тусе Яворський). Перший із серії «Солідарність з Україною». Мурал виконаний на стіні біля залізничної зупинки неподалік Гданська. Спільний проект Поморського воєводства, Поморської залізниці й Академії образотворчих мистецтв у Гданську

Тиранія – завжди ознака слабкості

Джеймс Рассел Ловелл
американський дипломат, поет і критик

Демократична Україна – найбільша небезпека для рашистів і тому путінський режим завжди намагався її корумпувати, контролювати та знищити зсередини. Коли це не вдалося, він розпочав до неприкритої та неспровокованої воєнної агресії.

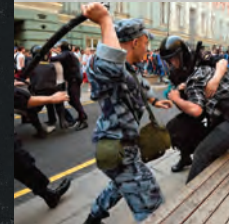
«Рычаги демократии» в дії

Додайте радикальну зневагу рашистів до ліберальних цінностей і стане зрозуміло, що рашизм хоче звільнити інших і від них. Для рашизму свобода – ніщо, силу права замінила вертикаль влади, а толерантність вважається проявом слабкості.

Не треба себе тішити надіями. Антидемократичність рашизму несе небезпеку для світу, не тому, що росіяни – авторитарні, а тому, що вони хочуть нав'язати свій авторитаризм іншим народам.

Поліцейське свавілля на акції проти підвищення пенсійного віку. Москва, 9 вересня 2018

РАШИЗМ — ЦЕ

12 серпня 2000 року кораблі та підводні човни Північного флоту, в тому числі «Курськ», проводили навчання в Баренцевому морі. У четвертому торпедному апараті субмарини вибухнула практична торпеда 6576-А. Підводний човен різко опустився на дно, на глибину 108 метрів. Там стався другий вибух, який знищив носову частину човна. Путін відмовився від пропозицій британців та норвежців допомогти з порятунком моряків та намагався приховати їхню смерть. Загинули всі 118 членів екіпажу. Атомний підводний ракетний крейсер К-141 «Курськ» на той момент був однією з найсучасніших субмарин ВМФ. Це була найбільша катастрофа в історії підводного флоту Росії

Прийшовши до влади, колишній директор ФСБ Владімір Путін відновив у Росії тоталітарний режим, маскуючи його під «керовану демократію».

Замовчування правди про загибель атомного підводного човна «Курськ» 12 серпня 2000 року стало початком брехні суспільству, поширення пропаганди і фейків, цензури, контролю над судовою та правоохоронною системами.

Путін упокорював російський народ страхом перед терористами, не гребуючи найжорстокішими методами. Шлях до необмеженої влади він проклав через терор і залякування населення і обіцянками покарань вигаданих ворогів.

Голову карельського «Меморіалу» історика Юрія Дмитрієва, який оприлюднив правду про розстріли в урочищі Сандармох у 1937-му, ув'язнили на 15 років за надуманим приводом

КОНТРОЛЬ НАД СУСПІЛЬСТВОМ

1 вересня 2016 року у 12-ту річницю трагедії у Беслані матері Елла Кесаєва, Емма Бетрозова, Жанна Циріхова, Светлана Маргієва та Емілія Бзаров написали на футболках назвали Путіна катом їхніх дітей. Одна з них зазначила, що саме верховний головнокомандувач РФ дав наказ стріляти. Загинуло 334 людини, трагедію не розслідували, винних не покарали. За акцію протесту матерів оштрафували на 20,5 тисячі рублів і засудили до громадських робіт. Європейський суд з прав людини у 2017 році визнав, що російська влада чотири рази порушила право заручників на життя

РАШИЗМ — ЦЕ

Далі були розправи над терористами із заручниками. В Москві на Дубровці в 2002-му загинули 130 заручників, а жертвами бійні у школі в Беслані в 2004 році стали 334 особи, із яких – 186 діти. Жорсткий стиль силовиків вказував, що російська влада прагнула демонструвати силу, не дбаючи про заручників. У суспільстві сформувався культ «сильної руки», яка наведе порядок.

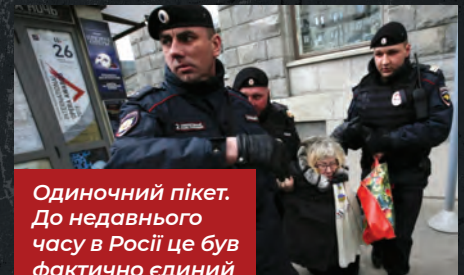
У російському суспільстві визрів запит на реставрацію тоталітаризму, на брехливу позолочену велич, бажання нав'ювати страх, тобто на советські стандарти. Де завгодно, але домінувати, де завгодно, але грати роль старшого брата, у кого завгодно, але щось, навіть несуттєве, забрати. У відповідь на ці запити і з'явився Путін

Валерія Новодворская
російська правозахисниця

Цькуванням і переслідуванням знищили легальну опозицію. Кремль тиснув на всіх, хто насмівився сказати правду. Тисячі людей убито, арештовано й ув'язнено. Найбільш резонансними стали вбивства правозахисниці Галіни Старовойтової (1998), журналістки Анни Політковської (2006), яка викривала злочини Путіна у Чечні, політика Бориса Немцова (2015), який досліджував російську гібридну війну в Україні. Антикорупціонера Олексія Навального намагались отруїти, а після повернення в Росію – кинули за ґрати.

80-річний правозахисник Лев Пономарьов 20 лютого 2022 року заарештований у Москві на Пушкінській площі за протест проти війни з Україною

Одиночний пікет. До недавнього часу в Росії це був фактично єдиний спосіб мирного публічного протесту. Сьогодні і така форма під заборонаю

6 березня 2022 року у Санкт-Петербурзі на набережній Мойки біля корпусу Російського державного педуніверситету імені Герцена напис проти війни в Україні комунальні служби зафарбували блакитною фарбою

Протест проти війни в Україні у Петрозаводську (Карелія) поліція змогла лише закрити собою, взявши у щільне кільце

У 2010 році спецслужбам дозволили без вагомих підстав переслідувати людей для «попередження злочинів». У шпигунстві, держзраді та розголошенні державної таємниці звинувачують вчених, бізнесменів і співробітників культурних центрів. Репресивні закони про «іноземних агентів» та «небажані організації» нацькували силовиків на освітні заклади та громадські установи. Під забороною опинилося міжнародне товариство «Меморіал», яке досліджувало злочини радянського тоталітаризму.

В Росії заборонені мирні мітинги та акції протесту.

У селі Руско-Висоцьке Ленінградської області громадський активіст Дмитрій Скуріхін вже 5 років вішає на магазині напис «Мир Україні». Поліція зриває, а Дмитрій відновлює. Односельці підтримують сміливця. «Путінщина – окупанти Росії, а тепер ще й на Україну пішли», – заявляє Скуріхін

РАШИЗМ — ЦЕ

Навіть зі своїх відвертих поразок, як програне Бородіно, зданий Севастополь і потоплений крейсер «Варяг», росіяни витворюють переможні міфи

Одним зі стовпів ідеології «руського міра» є так звана «слава російської зброї». Росіяни витворили патріотичні міфи навіть зі своїх відвертих поразок, як то: Бородінська битва 1812 року, дві оборони Севастополя у 1854-1855 і 1941-1942 роках, потоплення крейсера «Варяг» 1904 року.

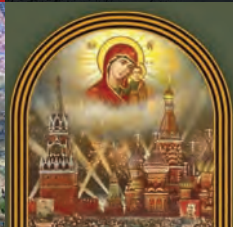
У параметрах головного храму ЗС РФ закована мілітарна символіка: діаметр барабана головної бані становить 19,45 метра – на честь 1945 року; висота дзвіниці – 75 метрів – на честь 75-річчя Перемоги; колір храму – темно-зелений. Головна ікона «Спас Нерукотворний» написана на дерев'яному лафеті з-під чавунної гармати, що був піднятий з дна річки Неви. У розписі поряд з біблійними святими зображені батальні сцени та бійці Другої світової війни. У першому проєкті планувалися мозаїки з портретами Сталіна і Путіна, але під тиском громадськості від цієї ідеї відмовилися

Нині головним об'єднуючим міфом Росії є перемога над нацизмом у 1945-му. Забуваючи про існування антигітлерівської коаліції і про внесок інших націй, рашисти привласнили звання народу-переможця, із «вирішальним внеском у перемогу» і «звільнення Європи від коричневої чуми».

Замість близького всім постраждалим від глобальної війни країнам гасла «Ніколи знову» Росія, нехтуючи мільйонами власних жертв, бере на озброєння зухвале: «Можем повторить».

Перемогу над Гітлером у Москві подають як послугу, за яку весь світ навіки в неопіненному боргу перед Росією. І позаяк сучасні росіяни продовжують справу дідів-переможців, то вони апоріорі не можуть вважатися фашистами та агресорами. Навпаки, Москва присвоїла виключне право таврувати своїх опонентів «фашистами», «нацистами», проводити їх «денацифікацію».

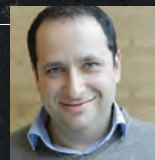
«Победобесіє» стало моральним фоном мілітаризації населення, яка в Росії починається з пелюшок. 9 травня в РФ прийнято влаштовувати «паради» дошкільнят у військовій формі радянських бійців часів Другої світової. Дітей саджають у візки, стилізовані під танки, літаки, санітарні машини. Такі ж заходи влаштовують у дитячих садках і початковій школі. Крім віршів та пісень тієї пори діти розігрують сценки з допитом полонених, катуваннями та розстрілами. Все це подається із величезним пафосом під гаслом: «Спасибо деду за Победу».

Із незаконною анексією Криму та утворенням квазі-держав на окупованій у 2014 році частині Донбасу така практика стала основою «патріотичного виховання» на цих територіях, а також територіїх, де розміщені російські бази. Не дивно, що в російському суспільстві не викликає заперечення освячення батюшкою ракетного комплексу «Сатана» чи реклама футболок з написом «Не смішіть мої «Іскандери» зірками кіно».

«ПОБЕДОБЕСІЄ» І МІЛІТАРИЗМ

Цей деструктивний культ, який російський протоієрей Мітрофанов влучно назвав «победобесієм», з року в рік набуває все більш химерних карнавальних форм: від бучних військових парадів на Красній площі до парадів автомобілів, стилізованих під танки з написами «На Берлін!», «Трофейный», «За Родину! За Сталина!», фотографування з мавпочками у військовій формі з орденами та шоу-програм у нічних клубах, де «участникам ВОВ вход бесплатный».

Путін використав День Перемоги для поширення уявлення про велич Росії і об'єднання російського суспільства на засадах мілітаризму, шовінізму і ненависті до чужого – передусім Заходу

Александр Фридман
історик, філософ, оглядач Deutsche Welle

РАШИЗМ — ЦЕ

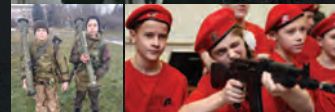
Для Російської православної церкви немає нічого дивного в освяченні ракет «Сатана» чи зображенні Ісуса Христа з мечем

Ще одним проявом мілітаристського маразму стала поява під Москвою Собору Воскресіння Христа, який має статус головного храму ЗС РФ. За влучним висловом історикині Яни Примаченко, цей храм став в РФ фінальною крапкою інституалізації державного культу «Святої Перемоги» – російського аналогу свята мертвих Санта-Муерте.

Мілітаристські загарбницькі плани РФ декларуються на рекламних банерах

У російській практиці слово «патріотизм» означає в першу чергу «стати солдатом». У 2016 році з ініціативи міністра оборони РФ Шойгу була створена молодіжна парамілітарна організація «Юнармія», яка нині об'єднує близько мільйона підлітків віком від 8 до 17 років. Із них понад 50 тисяч в Криму та на тимчасово окупованих територіях Донецької і Луганської областей. Одне з головних завдань організації – «підвищення авторитету і престижу військової служби».

Російська «Юнармія», по суті, є клоном нацистського молодіжного руху «Гітлерюгенд», створеного в нацистській Німеччині. Крім схожості зовнішніх атрибутів (обидві організації емблемою обрали профіль орла), вони ідентичні за духом (орієнтовані на підлітків без критичного мислення, націлені на виховання професійних солдатів-убивць та пропагандистів).

Російська «Юнармія» створена за образом і подобою нацистського молодіжного руху «Гітлерюгенд»

РАШИЗМ — ЦЕ

У 2014 році Росія розв'язала війну проти України, яку дослідники охарактеризували як гібридну. Домінантою такої війни є інформаційний вплив, а точніше – пропаганда, покликана змінити громадську думку, масову свідомість. Зусилля пропаганди спрямовані на ворога, на власне населення, а також на світове співтовариство з метою обґрунтування своїх дій, здобуття підтримки та лояльності.

Владімір Соловйов
– головний пропагандист РФ, який відзначився масою фейків про Україну і розпалюванням ненависті до українців, підбурювач війни

На російському телебаченні діють два головних принципи, які вписуються в загальні підходи пропаганди РФ. Перший – зняття табу, дозвіл людям відкрито проявляти злість, ненависть, бажання принижувати інших. Важливу роль відіграє тон. Рупор Кремля на рашистському телебаченні Соловйов своїм агресивним стилем і манерою нормалізує все, що раніше було під забороною. Другий принцип – конспірологія замінила ідеологію. Виокремлення та протиставлення збирає народ: «вони», які проти «нас». Весь світ змальовано як світ змов.

Йозеф Пауль Геббельс – один зі сподвижників та послідовників Гітлера, гауляйтер Берліна, згодом міністр пропаганди в Третьюму Райху. Він керував обороною Берліна в останні місяці перед капітуляцією Німеччини й більше доби був на посаді рейхсканцлера

Путін, який називає розпад Радянського Союзу найбільшою геополітичною катастрофою ХХ століття, сприяє реанімації інструментів радянської та нацистської пропаганди. На одній із зустрічей навіть процитував Геббельса: «Чим неімовірніша брехня, тим швидше в неї повірять» та зазначив, що нацистський міністр пропаганди «добивався свого, був талановитою людиною».

Ольга Скабеєва – рашистська пропагандистка, ведуча шоу «60 хвилин» на каналі «Росія 1»

На цьому тлі не випадковими виглядають скандальні заяви російського міністра закордонних справ Лаврова, в яких він звинуватив самих євреїв у Голокості й перекручуванні власної історії. Рашистська пропаганда не зраджує перевірній схемі фейкотворення та заборон. І німці 1930-х, і росіяни сьогодні готові йти за жорстоким лідером. Головне, щоб він вів до світового панування. В обох випадках – і для нацистського Берліну, і для рашистської Москви – пропаганда не тло, а основа режиму.

Останкінська телевежа – телекомунікаційна вежа у Москві, звідки поширюють свою пропаганду одіозні рашистські телеканали та радіо. Останкіно стало метафорою російського телебачення

ЗЛОЧИННА ПРОПАГАНДА

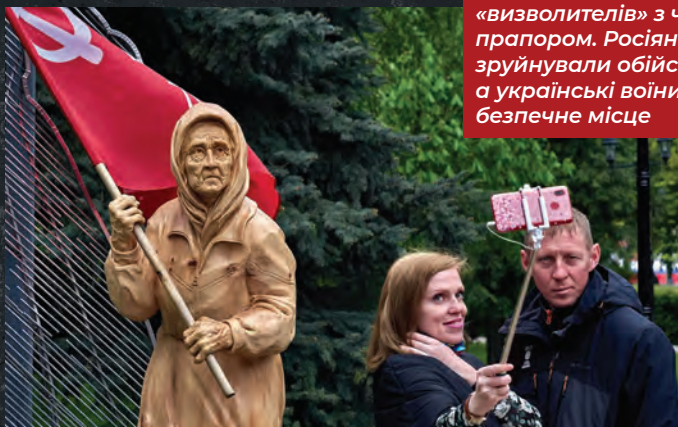
Нацистська пропаганда відіграла ключову роль у переслідуванні й знищенні європейських євреїв, підбурювала та плекала ненависть і сприяла творенню атмосфери байдужості до єврейської долі. Рашистська пропаганда готувала ґрунт війни та знищення українців.

Будівля інформаційного агентства Росії «ТАСС» – основної державної пропагандистської інформаційної агенції РФ, колишньої радянської агенції

РАШИЗМ — ЦЕ

Путінська інтерпретація української історії пронизана шовінізмом та імперіалізмом. Подібно до німців 1930-1940-х, російські пропагандисти беруться давати оцінку іншим народам та вирішувати їхню долю. Рашисти навіть запозичують в нацистів риторіку, заявляючи про «розв'язання українського питання», подібно до гітлерівського «розв'язання єврейського питання».

Пам'ятник «бабушке Ане».
Російська пропаганда розтиражувала історію літньої жінки з Харківщини, яка збиралася зустрічати рашистських «визволителів» з червоним прапором. Росіяни обстрілами зруйнували обійстя Ганни Іванівни, а українські воїни евакуювали її в безпечне місце

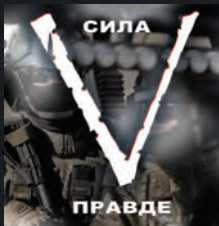
Пропаганда працює, якщо це входить у психологічну картину світу людини. Або вона працює навпаки, як знак того, що у нас повнота влади над реальністю, ми будемо вигадувати повну маячню і ваша справа стати на коліна і грати в те, що ви у це вірите. Це такий спосіб, через який проговорюються соціальні відносини. Чим абсурдніше те, що ти подаєш людям, і чим більше людей має прикидатись, що вони це «хавають», тим більше ти проявляєш владу і тим більше вони проявляють лояльність

Пітер Померанцев

британський журналіст, письменник, спеціаліст з медіа та пропаганди в сучасній Росії

Російська «антифашистська» та «антинацистська» риторика, таврування українців «неонацистами» працює задля дегуманізації, щоб зробити українців мішенню заражених победобесієм рашистських солдатів. Символічно, що російський так званий «антифашизм» став головною загрозою для євреїв у сучасній Україні та підштовхнув до наруги над пам'яттю про Голокост. З початку повномасштабного вторгнення російські війська обстрілюють єврейські цвинтарі, синагоги, Бабин Яр.

Обкладинка англомовного фільму «Україна – вічне сьогодення», знятого продакшн Global 3 Pictures, засновником якого є режисер та продюсер Ігорь Лопатьонок. 1 листопада 2021-го цей фільм з'явився на каналі документальних фільмів пропагандистського агентства RT. Україну показано як державу, що не відбулася, увагу акцентовано на «несамостійності» української влади

Плакат «Сила в правді» з літерою V, що як і літера Z стала одним із маркерів російських окупантів. Гасло плакату походить від фрази головного героя російського фільму «Брат-2»

Рашистські фільми та серіали, зняті в 2000-х, представляли українців бандитами, колабораціоністами, жорстокими «бандерівцями», або ж як такий собі підвид росіян. Через кінопродукцію рашистська пропаганда позбавляла українців права на існування, виправдовувала війни, мілітаризувала російське суспільство та прославляла велич РФ. Вона доносила ці образи і російському, і зарубіжному глядачеві через участь у кінофестивалях.

РАШИЗМ— ЦЕ

Так рашистську новомову використовують пропагандисти

МИНИСТР ФИНАНСОВ АНТОН СИЛУАНОВ ПРЕДЛОЖИЛ ИСПОЛЬЗОВАТЬ СЛОВО «ВЫЗОВ» ВМЕСТО «КРИЗИСА».
НЕ ВЗРЫВ, А ХЛОПОК.
НЕ ПАДЕНИЕ, А ОТРИЦАТЕЛЬНЫЙ РОСТ.
НЕ КРИЗИС, А ВЫЗОВ...

РИА НОВОСТИ

В Белгороде слышны громкие хлопки

Источник: «Видостри»

Кризис?
Меня это слово даже резануло. Это скорее не кризис, а вызов

Антон Силуанов
министр финансов России

РИА НОВОСТИ

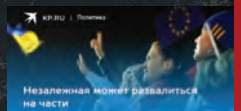
В Крыму зарплаты выросли, но стали меньше – статистика

В Севастополе ликвидировали задымление на катере "Шуя"

НОВОМОВА

У російських ЗМІ назву України підміняють «Незалежною»

Украина в НАТО? Станет ли "незалежная" плацдармом для вторжения в Россию

Незалежная: почему украинцы так называют свою страну?

День независимости Украины: куда Незалежная потратила своё советское наследие?

Від початку агресії Російської Федерації проти України кремлівські пропагандисти запровадили до широкого вжитку низку слів. Замість назви «Україна» на федеральних каналах використовують слово «Незалежная», замість «українській уряд» - «київський режим», замість «ЗСУ» - «ВФУ» (збройні формування України) тощо.

Це не просто хамство і приниження України. Це – формування за допомогою «модних» слів та словосполучень стійкого ставлення до порядку речей із нівелюванням власних проблем та гіперболізацією негативу у супротивника.

Вигадування і впровадження нових слів замість звичних, щоб унеможливити висловлення небажаних умовисновків засобами мови, описав Джордж Орвелл у романі-антиутопії «1984». Назвав таку ідеологічно змінену мову «новомовою». І хоча цей твір належав до художнього жанру, він описував реальне явище, свідками якого були сучасники Орвелла. Нацистська пропаганда оперувала особливою метафоричною лексикою, сукупність і практику вживання якої дослідники пізніше назвали «нацистською німецькою мовою».

Схожі лексичні, семантичні та фразеологічні явища ми спостерігаємо і в мові російської пропаганди.

Російська новомова інколи набуває абсурдних форм. Скажімо, обвал чи падіння економіки може бути у світі, тоді як для Росії це «від'ємне зростання»; вибухи – то в Україні, а в Росії це «хлопки»; порушення авторських прав і піратство – «імпортозаміщення», а контрабанда це «паралельний імпорт».

Мета Новомови полягає не тільки в тому, щоб бути засобом вираження світогляду й мислення, які властиві Ангсоцу, а й щоб унеможливити всі інші форми думки

Джордж Орвелл
англійський письменник, роман «1984»

РАШИЗМ— ЦЕ...

Крім вербальної новомови російська пропаганда експлуатує симулякри символіки. Як от знаки Z і V що набуває ознак культу та ініціації своєї належності до «русского міра». Ці символи вперше з'явилися публічно на військовій техніці російської армії під час вторгнення в Україну. Згодом Z та V за допомогою пропаганди перекочували в масову культуру.

ПОШИРЕНІ ПРИКЛАДИ ПІДМІНИ ЗМІСТУ НОВОМОВОЮ:

ВИБУХ	ХЛОПОК
КАРАНТИН	КАНИКУЛЫ
ЗАХВОРИТИ НА КОРОНАВІРУСНУ ХВОРОБУ	ПРИБОЛЕЛ ОРВИ
ЗНИЖЕННЯ ПОКАЗНИКІВ	ОТРИЦАТЕЛЬНЫЙ РОСТ
ПОЖЕЖА	ЗАДЫМЛЕНИЕ
ПОВІНЬ	ПОДТОПЛЕНИЕ
БЮРОКРАТИЧНІ ПЕРЕПОНИ	НЕМЕДЛЕННЫЕ ДЕЙСТВИЯ ГОСУДАРСТВА
ПРОТЕКЦІОНІЗМ	ИМПОРТОЗАМЕЩЕНИЕ
ТОТАЛІТАРНИЙ ЗАКОН	МИРОВАЯ ПРАКТИКА
ЦЕНзуРА	РЕДАКТОРСКАЯ ПОЛИТИКА ГОС. СМИ
ДОМАШНІЙ АРЕШТ	САМОИЗОЛЯЦИЯ

Власного сенсу в цих латинських літерах немає, а пропагандисти використовують їх на заміну кириличних З та В у гаслах «За Россію!», «V отве-те За мир!» та інших.

V ОТВЕТЕ ЗА МИР

*Рашистська
символіка V і Z*

Однак містики сприймають їх як окультні руни, які теж полюбили гітлерівські нацисти. Символ Z – це руна Eihwaz, що означає зв'язок світу мертвих і країни богів у скандинавській міфології, а V – це руна Laguz – символ магічного потоку, який перетинає весь світ. Більш уважні знавці семантики Третього Райху побачили в Z іншу асоціацію, а саме – «вовчий гак» – ще одну руну, яка подобалася нацистам. Її використовували в символіці 133-ї фортечної дивізії Вермахту та 4-ї поліцейської панцергренадерської дивізії СС. Невже просто «збіг»?

*Символіка
військових і
поліцейських
формувань
Третього Райху з
«вовчим гаком»,
який нагадує
рашистську
Z-символіку*

**РАШИЗМ —
ЦЕ**

Покоління росіян виховувалися на ідеї культурної переваги над іншими народами. Шовіністичні амбіції стати наддержавою підживлювалися відчуттям і представленням себе як найдуховнішої, найталановитішої і найосвіченішої нації, нації великої літератури, балету тощо.

ВАРВАРСТВО

Літературно-меморіальний музей Григорія Сковороди, село Сковородинівка Богодухівського району на Харківщині. На 2022 рік припав 300-літній ювілей найзнаменитішого українського філософа і богослова. У ніч на 7 травня прицільний снаряд окупантів зруйнував музей у селі, де він жив останні роки і де помер

Це самовозвеличування і ксенофобська пиха незмінно супроводжувалося приниженням інших народів і знищенням їх національних надбань всюди, куди ступав чобіт російського солдата, підживлювалось цинічними культурними крадіжками-привласненнями.

Знищення самобутніх традицій та руйнування спадщини інших народів, привласнення чужих надбань і духовне мародерство завжди були інструментами творення російської імперії і завжди супроводжували ідею російської величі.

У цьому контексті логічними є атаки на національну спадщину.

За попередніми підрахунками, на 5 вересня 2022 року близько 500 пам'яток та об'єктів культури були понівечені або зруйновані внаслідок повномасштабного військового вторгнення Росії на територію України. Такі дані наводить Міністерство культури та інформаційної політики.

12 березня 2022 року Свято-Успенська Лавра у Святогірську зазнала першого російського авіаудару. «Близько 520 біженців із Харкова та Ізюма знайшли прихисток у спальних приміщеннях монастиря. Ні на території монастиря, ні в місті не було жодних військових формувань. Авіаудару завдали по мирному місту», – зазначив у зверненні 13 березня митрополит Арсеній. З того часу новини про обстріл Лаври рашистами, про її руйнування трапляються періодично. Іронія в тому, що Святогірська Лавра належить до Російської православної церкви в Україні й десятиліттями була осередком пропагування «руського міра», а московський патріарх благословляв війну проти України. Це не зупинило рашистів у їхньому намірі знищити пам'ятку. Твердження росіян про прицільну стрільбу по українських системах озброєння у районі монастиря нічим не підтверджені

Наступна денацифікація цієї маси населення полягає у перевихованні, яке досягається ідеологічними репресіями... Денацифікація неминуче буде й деукраїнізацією

Тімофей Сергєйцев

російський політтехнолог,
стаття «Що Росія має зробити з Україною»

РАШИЗМ — ЦЕ

Ще в часи Російської імперії та радянської окупації з України було вивезено величезну кількість пам'яток, які зберігаються в російських музеях, найбільше – в Ермітажі, Російському музеї в Санкт-Петербурзі, Збройній палаті в Кремлі, Третяковській галереї, Московському історичному музеї і представляються як російське надбання.

Крадіжки продовжились з окупацією Криму, і тривають після повномасштабного вторгнення в Україну. У березні загарбники знищили будівлю Художнього музею імені Архипа Куїнджі в Маріуполі, викрали його картини та роботи Івана Айвазовського.

Ханський палац у Бахчисарая. У 1944 році практично всі об'єкти культурної спадщини, пов'язані з історією і культурою кримських татар, були знищені. Залишився єдиний у світі зразок кримськотатарської палацової архітектури – палац правителів Кримського ханства – династії Гераїв.

Після окупації в 2014 році Криму палац системно руйнується, вже втрачено деякі елементи 500-літньої будівлі. Під виглядом ремонтно-реставраційних робіт, за твердженням колишньої генеральної директорки Бахчисарайського заповідника Ельміри Аблялімової, триває свідоме нищення пам'ятки: «Це відбувається ювелірно, непомітно для нас. Але насправді маємо справу з фактами культурного стирання щодо певної групи людей, яка є корінним народом України – кримських татар». Схожі висновки щодо загрози культурній спадщині від росіян у Криму озвучило ЮНЕСКО у своїй доповіді за результатами дослідження у 2021 році

Це не випадкові влучення снарядів. Ми зараз працюємо – Міністерство інформаційної політики разом з Держдепом – над аналізом усіх супутникових мап. Там дуже чітко прослідковується спеціальна атака на університети, музеї, тобто на наші культурні цінності

Оксана Маркарова
посол України у США

Фонд музею налічував близько 2000 експонатів, зокрема, крім згаданих, картини всесвітньо відомих митців Миколи Глушенка, Тетяни Яблонської, Михайла Дерегуса, доля яких тепер невідома.

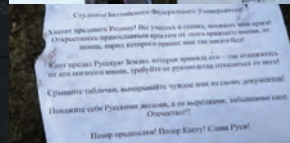
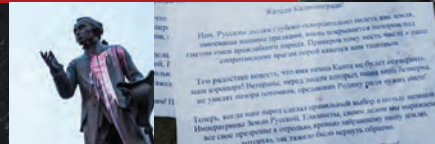
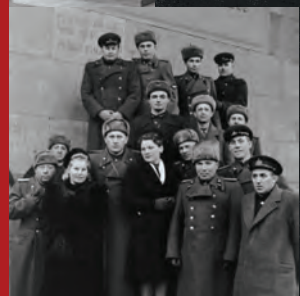
Дерев'яна церква Різдва Пресвятої Богородиці в селі В'язівка Коростенського району на Житомирщині частково зруйнована бомбою. Це невеличке село, де не було ні військових, ні значних інфраструктурних об'єктів. Найімовірніше саме церква і була ціллю росіян. Чернігівська бібліотека, раніше – будинок Василя Тарновського, зруйнована практично прямим попаданням бомби. Будинок управляючого Кеніга, до війни – офіс Лісослідної станції в Тростянці на Сумщині, окупанти спалили під час відступу з міста. Всі ці об'єкти – цінні національні пам'ятки архітектури

Могила Іммануїла Канта – німецького філософа, родоначальника німецької класичної філософії. Після захоплення Кенігсбергу (тепер – Калінінград) у 1945 році могила Канта стала однією з перших жертв вандалізму радянських солдат у місті: надгробок розбили, церкву, при якій був гробівець, зруйнували, а над надгробком залишили «автографи» переможців, один із найвідоміших – «Думал ли ты, что русский «Иван» будет стоять на твоём прахе?». Фраза стала своєрідним втіленням триумфу російського духу над німецькою класичною філософією.

Примітно, що вандалізм у Кенігсберзі не припинявся і в наступні роки. У 2018-му пам'ятник Канту на території університету та його могилу облили фарбою, розкидавши листівки із закликом «Позор Канту! Слава Руси!»

У квітні з краєзнавчого музею окупованого Мелітополя рашисти вивезли унікальну колекцію скіфського золота й археологічних знахідок з мелітопольського кургану. У 1950-х частину із цих речей вивезли до російських музеїв, нині – пограбували решту.

РАШИЗМ — ЦЕ...

Рашизм протягом усього існування постійно вдається до методів міжнародного тероризму. Путіністи не раз були виявлені за тим, що викрадали та вбивали людей, проводили диверсії за межами Росії. Жодні кордони для них не є перешкодою.

Тероризм – не новий метод досягнення політичних цілей у світовій практиці. Підтримка або підготовка терористів для підривної закордонної діяльності та замовних вбивств була характерна для тоталітарних держав ХХ століття. Радянський Союз активно використовував свою агентуру і різноманітних «борців» для поширення терору, підриваючи суверенітет інших держав.

У листопаді 2006 року з ознаками гострого отруєння госпіталізували **Александра Літвіненка** – колишнього радянського та російського співробітника спецслужб, опонента Путіна, автора книги про причетність ФСБ до вибухів будинків у російських містах в 1999 році. 23 листопада Літвіненко помирає, як пізніше встановило слідство, від отруєння радіаційним полонієм-210

Павел Судоплатов – один з найвідоміших радянських терористів. Він керував організацією замаху на Льва Троцького, вбив лідера ОУН Євгена Коновальця. Сучасна Росія продовжує використовувати цю персону як взірць для наслідування. Одна з вулиць окупованого Мелітополя у Запорізькій області була в травні 2022 року перейменована на честь Судоплатова, на початку липня йому поставили пам'ятник, а в самому місті можна було побачити білборд із його зображенням

Проте злочини Росії, у порівнянні з її комуністичним попередником, досягли ще вищого рівня зловісної досконалості. Путінський режим, крім звичайних засобів вбивства, використовує для підривної діяльності хімічну та бактеріологічну зброю масового знищення, заборонену багатьма міжнародними конвенціями. Особливий цинізм ситуації в тому, що Росія є постійним членом Ради безпеки ООН – органу, що мав би першочергово запобігати поширенню терору в світі.

МІЖНАРОДНИЙ ТЕРОРИЗМ

Головними виконавцями актів терору стають, зокрема, кадрові співробітники російських спецслужб – ФСБ, зовнішньої та військової розвідки. Отримуючи фахову підготовку, матеріальну й технічну підтримку від держави, вони мають розв'язані руки для здійснення терактів по всьому світу. Професійні терористи мають доступ до новітньої зброї, яку важко відслідкувати та знешкодити. Найвідомішим прикладом стало застосування бойової нервово-паралітичної речовини «Новичок» проти людей, які чимось засмутили Путіна і були змушені переховуватися за межами РФ.

4 березня 2018 року в британському місті Солсбері були отруєні нервово-паралітичною речовиною з сімейства «Новичок» колишній російський розвідник Сергій Скріпаль та його дочка Юлія. Обоє вижили. Слідчі Великої Британії дійшли висновку, що до замаху причетні співробітники російської розвідки Александр Петров (справжнє ім'я – Александр Мішкін) та Руслан Боширов (Анатолій Чепіга)

РАШИЗМ — ЦЕ

«Боширов» (зліва) і «Петров» через півроку після отруєння Скріпалів дали інтерв'ю російській пропаргандистці Сімоньян. Пояснили своє перебування у Солсбері тим, що вони приїхали як туристи подивитися на шпилі місцевого собору. У квітні 2021 року ці персонажі засвітилися у новому епізоді терористичної діяльності. Спецслужби Чехії зазначили, що до вибухів на військових складах поблизу Врбетице, які сталися у 2014 році, були причетні спецслужби Росії, а безпосередніми виконавцями були ті ж «Боширов» та «Петров». Наслідком оприлюднення цієї інформації стала висилка російських дипломатів з Чехії та подальша дипломатична криза у відносинах між двома державами

Різновидом міжнародного тероризму Росії є підтримка злочинного режиму Рамзана Кадирова в Чеченській Республіці. Постріли і вибухи війни на Кавказі відгрімилі десятиліття тому, але боротьба Кадирова з прихильниками вільної Ічкерії триває і сьогодні. Жертвами кадирівських найманців стають противники кривавого сатрапа путіна.

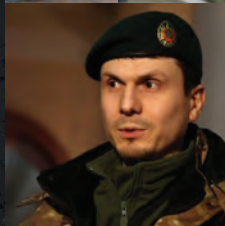
Вбивці Даші (Дугіної) вже в Естонії. Естонія їх, звісно, не видасть. Думаю, у нас знайдуться професіонали, які бажують «помилуватися шпильями» на околицях Таллінна

Маргарита Сімоньян

російська пропагандистка, керівниця телеканалу Russia Today закликала відправити кілерів в Естонію, серпень 2022

Після початку другої чеченської війни в 1999 році колишній віце-президент Ічкерії Зеліман Яндарбієв виконував роль посланця воюючої батьківщини в мусульманських країнах. 13 лютого 2004-го він загинув у своєму автомобілі від вибуху в столиці Катару, місті Доха. Влада Катару виявила та заарештувала вбивць. Ними виявилися співробітники російських спецслужб

Мета рашиського терору – посіяти страх серед незадоволених режимом. Страх, що на земній кулі немає жодного місця, куди не дістали би криваві руки путінських злочинців.

30 жовтня 2017 року поблизу залізничного переїзду в Глевасі на Київщині розстріляли автомобіль, в якому перебувало подружжя Адама Осмаєва та Аміні Окуєвої – громадських активістів чеченського визвольного руху, українських військових. В результаті теракту Окуєва загинула. З огляду на їхню політичну активність немає сумніву, що кілери працювали на замовлення путінського режиму

РАШИЗМ — ЦЕ

У Молдові та Грузії наприкінці існування СРСР з'явилися сили, які прагнули відірвати від цих країн цілі регіони, населені росіянами, гагаузами, осетинами, абхазами. В той час як Кишинів і Тбілісі прагнули свободи і реалізації законного права на вихід з СРСР, Москва використовувала регіональних сепаратистів, щоб стримати рух до незалежності молдаван і грузинів. У збройних конфліктах 1990-х сепаратистів неофіційно і гібридно підтримувала російська армія, а також різношерсті найманці-добровольці проросійського спрямування. Так з'явилися ніким не визнані квазі-утворення: Придністровська Молдавська Республіка (ПМР), Абхазія, Південна Осетія. Їхню відірваність від батьківщин забезпечували російські миротворці

ВІЙНИ

Свої загарбницькі війни рашизм маскує під різними назвами – «миротворча місія», «спеціальна воєнна операція», «захист російськомовного (або православного) населення». У багатьох збройних конфліктах на пострадянському просторі за останні 30 років помітний кривавий російський слід:

- несприйняття незалежності сусідів: розпад СРСР у Кремлі вважають помилкою і намагаються повернути під свою владу колишні радянські республіки, заперечуючи їхнє історичне право на власну державність – Чечня, Україна, країни Балтії;

- гібридна підтримка сепаратистів, які виступають проти центрального уряду, з метою послабити суверенні незалежні держави – Абхазія, Придністров'я;

- роздача проросійському населенню чужих держав громадянства РФ, аби потім збройно втручатися нібито на захист своїх громадян – Південна Осетія, Крим і Донбас;

- втручання у чужі міжнаціональні та міжетнічні конфлікти, іноді одночасно на боці протилежних сторін, щоб контролювати їх під виглядом миротворця – Карабах;

- збройне втручання у громадянські війни, підтримуючи одну зі сторін, щоб привести до перемоги і зробити залежною від Москви – Таджикистан, Сирія.

У серпні 1990 року голова Верховної Ради РРФСР Борис Єльцин заявив республікам Росії: «Беріть стільки суверенітету, скільки зможете проковтнути». Татарстан і Чечня захотіли стати незалежними державами. Восени 1991-го, ще до підписання Біловезьких угод, вони проголосили самостійність. У Чечні влада перейшла до національних антикомуністичних сил, а в жовтні там всенародно обрали президента республіки Джохара Дудаєва. Однак після розпаду СРСР Єльцин забув про свою колишню щедрість і повернувся до імперської практики збирання земель. Для Чечні це означало дві кровопролитні війни з регулярно російською армією, яка в усьому переважала чеченців, крім духу. Першу війну Чечня у 1996 році виграла, змусивши Москву визнати поразку та вивести свої війська. Однак у 1999-му Кремль розпочав нове підкорення, що супроводжувалося воєнними злочинами та терором цивільного населення.

РАШИЗМ — ЦЕ

У 2015 році Кремль втрутився у громадянську війну в Сирії для порятунку авторитарного режиму президента Башара Асада, проти якого повстав народ. Російська зброя допомогла Асаду зберегти владу і зруйнувала життя мільйонів людей. Внаслідок газових атак Ідлібу й Ель-Латаміні, хімічної атаки на Думу загинули і постраждали сотні цивільних, серед яких багато дітей. Російські ракети та бомби зруйнували багато сирійських лікарень, знищили місто Алеппо

Необхідно зрозуміти, що це небезпечно, що Росія – це загроза всьому світу. Світова громадськість має це знати і боротися. Анексія Криму заздалегідь була здійснена двома простими міркуваннями, які неможливо приховати, а чому б не взяти те, що силою можна відібрати. А ще цей крок має мету – не пустити Україну в Європу. Кримська авантюра Росії відзначається нахабством, масштабністю, несподіваністю. Але це не нова для Росії стратегія, вона починається з 1917 року і до 2014-го, і кінця-краю їй не видно

Сергей Ковальков

російський правозахисник, політв'язень
радянських таборів

Щойно Революція гідності завершилася перемогою і вигнанням проросійського режиму Януковича в лютому 2014 року, Кремль вдався до воєнного захоплення Криму. Навесні за підтримки засланих Росією диверсантів розпочався збройний заколот на сході України. Москва підтримувала гібридні війська зброєю, командуванням, а часто і кадровою армією. Російські снаряди і ракети сипалися на українські міста та їх захисників з іншого боку державного кордону з РФ. Незважаючи на зухвалу незаконну анексію Криму, путінський режим вдавав, що непричетний до розпаленої війни. Він зумів нав'язати Україні Мінські угоди, які заморожували конфлікт. Тим часом на окупованих Росією територіях з'явилися так звані «народні республіки»

На початку 2004 року в результаті Революції троянд до влади в Грузії прийшов демократичний уряд Міхеїла Саакашвілі. Країна розпочала довгоочікувані реформи, боротьбу з корупцією і проголосила курс на європейську та євроатлантичну інтеграцію. Цього Кремль не міг пробачити колишньому сателіту. Влітку в зоні розмежування із сепаратистською Південною Осетією почастішали збройні провокації. Миротворці та осетинські бойовики обстрілювали грузинські села, провокуючи реакцію у відповідь. Саакашвілі зважився на силову операцію з відновлення контролю над бунтівним і неспокійним регіоном. Цього і чекав Кремль, вже готовий вводити у Грузію свої війська. 8 серпня 2008 року розпочалося масштабне російське вторгнення в Південну Осетію, а заодно й Абхазію. За п'ять днів російська авіація завдала понад 100 ударів по мирних грузинських містах і селах. Завдавши грузинам поразки на полі бою, Росія дипломатично визнала і так підконтрольні їй сепаратистські регіони незалежними державами

24 лютого 2022 року розпочалася повномасштабна війна Росії проти України, яку Путін наказав називати «спеціальною воєнною операцією». Загарбники прийшли на українську землю з вогнем і мечем, нещадно руйнуючи міста, вбиваючи їх мешканців. На нових окупованих територіях рашисти запровадили режим терору, мародерства, деукраїнізації. Мирні міста на вільній від ворога території потерпають від методичних ракетних обстрілів. Зіткнувшись із невдачами, окупанти вдаються до ядерного шантажу України і всього вільного світу, здійснюючи провокації на захопленій ними Запорізькій АЕС

РАШИЗМ — ЦЕ

У війні проти України Росія брутально порушує норми міжнародного гуманітарного права, зокрема, скидаючи бомби або обстрілюючи житлові масиви, школи, лікарні, церкви, пам'ятки культурної спадщини, особливо небезпечні об'єкти.

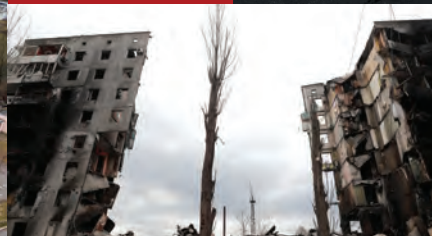
За шість місяців широкомасштабного вторгнення російська армія нанесла 300 ударів по військових цілях і понад 22 тисячі – по цивільних, тобто у 73 рази більше. Ворог знищив або зруйнував понад 2200 навчальних закладів, близько 500 об'єктів культурної спадщини, більше як 140 тисяч житлових будинків, понад 840 установ охорони здоров'я.

Зруйновані кийські вулиці, 1941

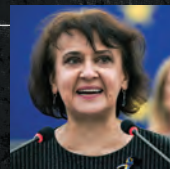
Знищені російськими окупантами житлові будинки у Бородянці Київської області

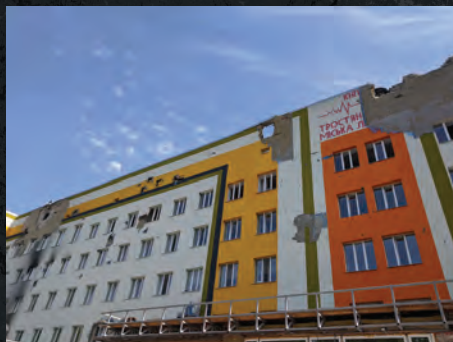
Цивільні об'єкти для рашистського режиму – продумані мішені. Та це стосується не лише України. У багатьох попередніх збройних конфліктах, де є слід Кремля, знищення цивільних структур завжди було їхньою метою. Наприклад, у Чечні, Грузії та Сирії найбільше жертв було саме серед мирних людей.

Путін – новий Гітлер. Цього Гітлера виростила великою мірою сучасна Європа, підігруючи йому, заплющуючи очі та тішачись дешевим газом. І для цього нового Гітлера ми сьогодні є «євреями» – нас не повинно бути

Оксана Забужко
письменниця, публіцистка

НИЩЕННЯ

Обстріляна окупантами лікарня у Тростянці на Сумщині

Тож із якою метою РФ знищує цивільні об'єкти в Україні?

По-перше, це зручний інструмент пропаганди – оголошують, що самі ж українці руйнують свої школи, лікарні, церкви для дискредитації росіян. Так працювала й советська пропаганда. У вересні 1941 року частини Червоної армії разом із загонами НКВД перетворили центр Києва з його унікальними спорудами на руїни, поховали під уламками кілька тисяч мешканців. Традиційно, комуністична пропагандистська машина перебрала відповідальність за цю ретельно сплановану акцію на німців.

РАШИЗМ — ЦЕ...

По-друге, бомбардуваннями цивільних об'єктів можна тиснути на місцевих – якщо здадуться, то під контролем російських окупаційних військ обстріли начебто припиняться. Пошкодження цивільних об'єктів окупант також вважає чинником залякування та психологічної дестабілізації. Кремль розраховує, що атаки викличуть хаос, паніку, неконтрольовану міграцію серед українців. А головне – спровокують бажання швидше капітулювати.

**Такий вигляд
тепер мають
ясла-садок
№354 міста
Харькова**

По-третє, російське керівництво оголошує цивільні об'єкти військовими цілями. Буцімто в них завжди ховаються українські центри управління, штаби, склади зі зброєю і технікою абощо. Так росіяни виправдовують власні злочини. Проте до уваги не береться, що в таких місцях часто розташовані пункти домедичної допомоги, бомбосховища й укриття, які рятують від ворожих снарядів і куль, які є останнім шансом на порятунок людей.

*Зруйнована
російськими
окупантами
Харківська
спеціалізована
школа №17*

По-четверте, умисно знищуючи культурну спадщину та матеріальне надбання нації, рашисти стирають докази нашої історії та культури, привласнюючи їх. У цій війні російські окупанти чинять беззаперечний злочин проти українців – вбивають мирних мешканців, знищують цивільні об'єкти, захоплюють території. Та найстрашніше, що рашисти ставлять під загрозу існування все людство – обстрілюють Запорізьку атомну електростанцію – об'єкт, що перебуває під їхнім тимчасовим контролем.

*Рештки
Лисичанського
Будинку
культури
інженерно-
технічних
працівників
на Луганщині
після влучання
російської
ракети. Тут
працював
штаб видачі
гуманітарної
допомоги*

РАШИЗМ— ЦЕ

Житомирська траса. Знищені російськими окупантами цивільні автівки з людьми, які родинами намагалися виїхати у безпечне місце. Квітень 2022

«Дії РФ в Україні дають достатньо доказів, щоб зробити висновок, що Кремль розпалює геноцид та вчиняє звірства, спрямовані на знищення українського народу» – йдеться у правовому Звіті, підготовленому у травні 2022 року Інститутом стратегії та політики New Lines та Центром прав людини Рауля Валленберга. Документ підписали 30 провідних правників світу та експертів з геноциду. Звинувачення в злочині підкріплюються списком доказів масових убивств цивільних, представників місцевого самоврядування, викрадень, катувань, зґвалтування жінок і дітей, знущання над тілами вбитих, блокади населених пунктів, знищення цивільної інфраструктури та дегуманізуючої антиукраїнської риторики, яку використовують високопосадовці Росії.

У Бучі на Київщині виявлено кілька місць масових поховань, куди окупанти скидали тіла людей зі слідами катувань, убитих пострілами в потилицю, зі зв'язаними руками. На фото зафіксовано ексгумацію тіл з однієї із братських могил та тіла розстріляних на вулиці мирних мешканців Бучі. Квітень 2022

ГЕНОЦИД

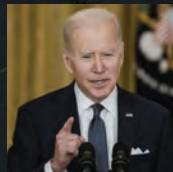
З подібним світ зіткнувся в Сребрениці у 1995 році, під час масового знищення мусульман у Боснійській війні. Через 10 років Міжнародний суд визнав це вбивство геноцидом.

Автори Звіту доводять, що Росія порушила кілька статей Конвенції ООН про геноцид від 1948 року.

Шокуючі акти військової агресії Росії проти цивільних розпочалися з перших днів вторгнення в Україну. Армія РФ блокує евакуацію населення, розстрілює цивільний транспорт на автомагістралях, наносить цілеспрямовані ракетні артилерійські та авіаудари по лікарнях, школах та вокзалах.

Свідченням геноциду також є примусове вивезення громадян України на територію Росії, створення фільтраційних таборів, де часто зникають молоді жінки. За словами президента України Володимира Зеленського, на липень 2022 року в Росію вивезено 2 мільйони людей, серед них близько 180 тисяч дітей.

Я назвав це геноцидом, оскільки стає все очевиднішим, що Путін намагається знищити саму ідею бути українцем. І доказів цьому дедалі більше. Наші юристи матимуть можливість оцінити, як кваліфікувати ці злочини на міжнародному рівні. Але для мене це саме так

Джозеф Байден
Президент США

Жителів окупованих міст і містечок російські солдати розстрілювали прямо у їхніх будинках та на подвір'ях. Понад 1500 цивільних були знищені лише на території Київської області – у Бучі, Ірпені, Гостомелі, Бородянці. Ірпінь. Квітень 2022

В'язні «ягіднянського концтабору» на дверях підвалу, де їх протягом березня насильно утримували російські окупанти, вели календар, а на стінах діти малювали. Праворуч одвірка писали прізвища померлих, ліворуч – розстріляних. Село Ягідне біля Чернігова

РАШИЗМ — ЦЕ

СТАТТЯ 2 КОНВЕНЦІЇ ООН ПРО ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИНУ ГЕНОЦИДУ ТА ПОКАРАННЯ ЗА НЬОГО ВІД 9 ГРУДНЯ 1948 РОКУ ВИЗНАЧАЄ ГЕНОЦИД

«як будь-які з наступних дій, здійснюваних з наміром повністю або частково знищити національну, етнічну, расову чи релігійну групу як таку. Під геноцидом розуміється:

- вбивство членів цієї групи;
- нанесення тяжких тілесних або психічних ушкоджень членам такої групи;
- навмисне створення членам групи життєвих умов, які розраховані на повне або часткове знищення групи;
- дії, розраховані на унеможливлення народження дітей в середовищі групи;
- насильницька передача дітей цієї групи іншій групі».

*Взявши в облогу Чернігів, російські окупанти позбавили містян води, харчів, світла. А ще можливості поховання померлих та загиблих на міському цвинтарі, який постійно обстрілювали. У лісопарку «Ялівщина» під час блокади міста поховали понад 1000 людей.
Квітень 2022*

Мобільні крематорії та 45 тисяч спеціальних мішків для трупів, з якими прийшла російська армія і які мали бути використані під час зачистки населення, є черговим свідченням цілеспрямованого акту геноциду.

Після звільнення окупованих росіянами територій Київської, Чернігівської, Житомирської, Сумської областей у квітні 2022 року світ жахнувся від доказів масових страт. Братські могили, масові поховання в середмісті, могили у дворах Бучі Ірпеня, Ізюма, Балаклії засвідчили, що війна, яку веде Росія, є геноцидом проти українського народу.

На тимчасово окупованих територіях загарбники вилучають з бібліотек та шкіл книги й підручники з історії України, українську художню літературу. Усе, що свідчить про українську ідентичність та витоки, знищується, оголошується «екстремістським» за змістом. Навчання в окупації відбувається за російськими програмами та підручниками. За окупаційними військами наступає російська пропаганда.

Диктатор Путін та армія пропагандистів у Росії протягом десятиліть формували суспільну думку, яка заперечувала існування українців. Численні фейки, які озвучують Путін, Сурков, Медведєв зводяться до того, що росіяни та українці начебто один народ, одне ціле, що України не існує, як і української нації, мови, культури. Це також підпадає під дію Конвенції ООН про геноцид.

Поліція України розслідує факти загибелі понад 12 тисяч мирних українців. 1200 тіл, серед них і знайдені у братських могилах, не ідентифіковані (дані за червень 2022 року). На фото – кладовище в Ірпені, де з'явилося багато свіжих могил. Квітень 2022

У звільненому від російських окупантів Ізюмі на Харківщині, в лісосмузі віднайдено місце захоронення 450 тіл цивільних зі слідами насильницької смерті. На більшості могил немає імен, лише позначка з номером. Тут поховані чотири покоління родини Столпакових

Дії Росії в Україні геноцидом визнали парламенти України, Естонії, Латвії, Польщі, Литви, Чехії, Ірландії, палата громад парламенту Канади.

Зло
Скрепи
Культ вождя
путін іде шляхом гітлера
Імперський реваншизм
Ксенофобія і культ «старшого брата»
Агресивна тиранія

РАШИЗМ — ЦЕ

Контроль над суспільством
Победобесіє і мілітаризм
Злочинна пропаганда
Новомова
Варварство
Міжнародний тероризм
Війни
Нищення
Геноцид

Над проєктом працювали:

Ганна Байкеніч, Віталій Бака, Леся Бондарук,
Сергій Горобець, Олександр Городилов,
Ігор Каретніков, Максим Майоров, Віталій Огієнко,
Олена Охрімчук, Наталя Позняк-Хоменко,
Ігор Пошивайло, Ольга Сало, Наталя Слобожаніна,
Володимир Тиліщак, Ігор Чорний, Вікторія
Яременко

Дизайн: Олег Сідоренко

Редагування: Ірина Буланенко

У проєкті використані фото та інші матеріали:

Українського національного інформаційного
агентства «Укрінформ», ТРК «Тростянець»,
Штабу порятунку спадщини

Павла Багмута, Марії Базелюк,
Аліни Гребенкової, Юлії Гуш,
Лалі Добронравової (Грузія),
Вітаса Ейдукейтиса (Литва), Івана Захаренка,
Ігоря Захаренка, Макса Левіна,
Леоніда Логвиненка, Михайла Марківа,
Валентини Охлопкової, Богдана Пошивайла,
Сергія Стерненка

Інформаційно-просвітницьке видання

Рашизм – це...: інформаційно-просвітницьке
видання / кол. авторів за заг. ред. Максима
Майорова. Київ : Друкарня «Літера», 2023. 68 с.

Дизайн: Олег Сідоренко

Редагування: Ірина Буланенко

Видавництво

Товариство з обмеженою відповідальністю
«Друкарня «Літера»

03186, м. Київ, бул. Чоколівський, буд. 19

адреса електронної пошти: eco_print@ukr.net

Підп. до друку 27.11.2023 р. Формат 200x200 мм.

Папір крейдований матовий. Тираж 1000 прим.

mkpin МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА
ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Партнери:

